

Informe 5/2007 sobre el Decret de Currículum d'Educació Primària aprovat pel Ple en sessió de dia 24 de maig de 2007.

1. Fets

Amb data de 19 de març de 2007 la Conselleria d'Educació i Cultura va remetre al Consell Escolar de les Illes Balears l'Esborrany de Decret de Currículum d'Educació Primària per tal que, amb caràcter d'urgència, aquest elaboràs el corresponent Informe. Amb data de 10 d'abril de 2007 la Comissió Permanent del CEIB nomenà ponent el conseller Sr. Jaume Oliver Jaume i s'obrí el termini reglamentari per a la presentació d'esmenes. Aixímateix s'assignà la tramitació de l'esmentat Informe a la Comissió d'Ordenació i Innovació del Sistema Educatiu d'aquest Consell.

Foren presentats tres escrits d'esmenes amb data 26 de març, 29 de març i 30 de març de 2007, signats respectivament pel Sr. Edelmiro Fernández Otero (en representació de les conselleres i consellers de l'STEI-i), per la COAPA-BALEARS i pels Srs. Gabriel Caldentey Ramos i Edelmiro Fernández Otero (consellers en representació de l'STEI al CEIB).

El primer escrit (26 de març, STEI-i, d'una pàgina d'extensió) formula, en realitat, una petició a la Presidència del CEIB per tal que sol·liciti de la Conselleria d'Educació i Cultura la proposta relativa a la distribució horària del Currículum d'Educació Primària, argumentant l'absoluta necessitat del seu coneixement previ a l'elaboració de l'Informe. En conseqüència, també se sol·licita una ampliació dels terminis per a l'emissió de l'Informe.

El segon escrit (29 de març, COAPA-BALEARS, de tres pàgines d'extensió) reconeix la necessitat d'ampliació del termini d'elaboració de l'Informe i la improcedència de la seva tramitació per via d'urgència, com també la necessitat de conèixer prèviament la distribució del temps lectiu entre les diferents assignatures. Formula, també, tres propostes de caràcter general (en relació a les tutories, a la propera redacció del ROC per als centres d'Educació Infantil i Primària, i a la gratuïtat del material escolar), i set propostes concretes en relació als articles 2.8, 11.6, 13, 14.1, 14.3, 14.5 i disposició addicional segona (sobre l'ensenyament de la Religió).

El tercer escrit (30 de març, STEI-i, d'una pàgina d'extensió) insisteix en la necessitat de disposar de la càrrega horària del Currículum, es manifesta disconforme amb la tramitació de l'Informe per via d'urgència i denuncia que la proposta curricular de la Conselleria d'Educació i Cultura està impregnada dels valors i principis de la derogada LOCE.

2. L'Esborrany de Projecte de Decret sobre el Currículum d'Educació Primària.

El document tramès per la Conselleria consta de tretze pàgines (Preàmbul, quinze articles, dues disposicions addicionals, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i dues disposicions finals, més un extensíssim Annex (en total 134 pàgines) referit a cada una de les àrees pròpies de l'Educació Primària: a) Coneixement del medi natural, social i cultural, b) Educació Artística, c) Educació Física, d) Llengua castellana i literatura, e) Llengua catalana i literatura, f) Llengua estrangera, g) Matemàtiques, h) Educació per a la ciutadania.

3. Consideracions generals.

El Consell Escolar de les Illes Balears manifesta a la Conselleria d'Educació i Cultura:

a) El seu desacord amb el procediment d'urgència per a l'elaboració del present Informe, donades l'extensió de l'Esborrany de Projecte de Decret i la importància de l'Etapa d'Educació Primària, vertadera clau de volta del sistema educatiu que fonamenta l'èxit o el fracàs educatiu posterior i el desenvolupament personal i social de l'alumnat.

b) L'absoluta pertinença de la sol·licitud per part d'aquest Consell de la distribució horària de les distintes àrees curriculars, informació absolutament indispensable per a l'elaboració del corresponent Informe per referir-se a un dels recursos més definidors del desenvolupament curricular: el temps. En

conseqüència lamenta la manca de resposta satisfactòria per part de la Conselleria d'Educació i Cultura a aquesta sol·licitud.

c) Aquest Consell considera necessaris uns terminis més extensos per a l'elaboració d'aquest Informe, amb especial referència a l'Annex de l'Esborrany de Projecte de Decret, és a dir, al conjunt d'àrees que integren l'Educació Primària, i lamenta que l'esmentat Annex no hagi pogut ésser tractat en profunditat i de forma adient en aquest Informe.

d) És voluntat i vocació ferma del CEIB trametre aportacions que puguin ser útils a l'Administració educativa per a la millora del sistema educatiu a la nostra comunitat. Però cal fer l'observació que aquest Informe del CEIB està condicionat qualitativament i negativament per la redacció excessivament esquemàtica i poc concreta d'alguns punts de l'esborrany del decret, que afecten a aspectes de gran rellevància especificats de forma molt més concreta i extensa a altres disposicions que serveixen de referència. Es tracta, especialment, dels apartats sobre competències bàsiques, criteris i processos d'avaluació i de reforç i d'atenció a la diversitat.

e) Si un dels trets més significatius de la nostra Comunitat Autònoma és l'acollida d'alumnes estrangers, es considera que aquest fet ha d'explicitar-se fent-hi una referència especial que tenguin conseqüències curriculars i d'integració personal i cultural. Si més no, reconèixer i expressar que la possibilitat de comunicació i el domini de les llengües oficials és el primer element integrador. En conseqüència, resulta prioritari ordenar i articular els elements curriculars que possibilitin realment i potenciïn que tot l'alumnat, independentment de quines siguin les seves llengües d'origen, assoleixin una sòlida competència comunicativa en ambdues llengües oficials en acabar l'escolaritat obligatòria.

4. Propostes concretes.

1ª. Afegir al Preàmbul, darrer paràgraf, pàgina 2, **“Illes Balears”** abans d'**“Espanya i Europa”**.

2ª. Al Preàmbul, pàg. 3, suprimir el paràgraf que comença per **“Cal donar”** i acaba per **“seves obligacions”**.

3ª. Al Preàmbul, pàg. 3, al paràgraf que comença per **“La configuració del currículum”** substituir el terme **“excel·lència”** per **“formació”**.

4ª. Redactar l'article 2.1 de la següent forma: **“L'Educació Primària té caràcter obligatori i gratuït, i constitueix, juntament amb l'Educació Secundària Obligatòria, l'Educació Bàsica”**.

5ª. Afegir l'article 2.9: **“En totes les situacions educatives de l'àmbit escolar han d'estar implícits els valors que sustenten l'educació per la democràcia i pel coneixement i pràctica dels drets humans, l'educació moral i cívica, l'educació per la igualtat d'oportunitats, l'educació per la pau, per la igualtat dels drets i deures de les persones, per la interculturalitat i per la construcció europea, l'educació ambiental i del consumidor, l'educació viària, com també l'educació per la salut i l'educació sexual, perquè aquests àmbits no poden treballar-se de forma aïllada ja que estan íntimament relacionats entre sí i amb totes les àrees curriculars. A partir de models rebuts i de les experiències viscudes, els infants incorporaran vivències que seran la base de la construcció d'un sistema de valors que ha de permetre actuar de forma activa, crítica i solidària en la societat.”**

6ª. Afegir l'article 2.10 amb el següent text: **“L'Educació Primària ha de mantenir la necessària coherència amb l'Educació Infantil i amb l'Educació Secundària per tal d'assegurar una transició adequada entre etapes i facilitar la continuïtat del procés educatiu.”**

7ª. Afegir a l'article 3.1, després de **“l'escriptura i el càlcul”** el següent text: **“el món científic i el coneixement de la llengua i cultura de les nostres Illes”**.

8ª. Afegir al final de l'article 3.1: **“i dimensió ètica.”**

9ª. Afegir a l'article 4.a), després de **“apreciar”** l'expressió **“i aplicar”**.

10ª. Substituir el redactat de l'article 4.d) pel següent text: **“Valorar i respectar, com un principi essencial de la Humanitat, la igualtat i oportunitats de totes les persones, amb independència del seu sexe, rebutjant qualsevol tipus de discriminació i estereotip.”**

11ª. Suprimir de l'article 4.e) el següent text: **“valorant les seves possibilitats comunicatives des de la seva condició de llengua comuna de totes les persones espanyoles i d'idioma internacional ».**

12ª. Redactar l'article 4.h) així: **“Conèixer els fets més rellevants de la història de les Illes Balears, d'Espanya i de la història universal”.**

13ª. Afegir a l'article 4.i) el terme **“estimar”** després de **“valorar”**, i l'expressió **“de les Illes Balears”** abans de **“d'Espanya”**.

14ª. Afegir a l'article 4.m) l'expressió **« Illes Balears »** abans de l'expressió **« d'Espanya »**.

15ª. Substituir l'article 6.2 pel següent text: **« Al final de l'etapa l'alumnat, independentment de quina sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament, ha de poder utilitzar normalment i correctament la llengua catalana i la llengua castellana. »**

16ª. Substituir en l'article 7.3 **“En el cinquè curs”** per **“En el tercer cicle d'Educació Primària.”**

17ª. Afegir a l'article 7.7, després de **“educació en valors”** l'expressió **“en totes les àrees”**.

18ª. Redactar l'article 8.1 de la següent forma: **“La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, serà utilitzada normalment com a llengua vehicular de l'ensenyament i de l'aprenentatge i en les activitats del centre. El Govern ha de potenciar l'ús normal de la llengua catalana pròpia de les Illes Balears.”**

19ª Afegir a l'article 11.6) després de **“la nova etapa”** el següent text: **“En aquest cas es coordinarà un pla específic de reforç amb el centre d'Educació Secundària al qual ha d'assistir l'alumne.”**

20ª. Substituir els dos punts de l'article 13 pels següents tres:

1. **La tutoria, funció fonamental en el conjunt del procés educatiu, serà objecte de regulació normativa posterior que garanteixi la seva realització pràctica eficaç amb els recursos adients.**

2. **El professor-tutor ha d'atendre l'alumnat individualment i grupalment, ha de coordinar el treball del professorat i ha de mantenir una relació permanent amb les famílies a fi de facilitar l'exercici dels drets reconeguts en l'article 4.1 d) i g) de la Llei Orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació.**

3. **Dins l'horari lectiu es reservarà una hora setmanal per a la tutoria de grup, a fi de facilitar l'assoliment dels objectius fixats a l'article 4.a), c) i n), així com el concepte de participació de l'alumnat en el funcionament ordinari del centre educatiu.”**

21ª. Redactar la segona part de l'article 14.1 de la següent forma i convertir-ho en punt i apart: **“A més, ha de vetllar perquè els equips directius i el professorat rebin el tracte, la consideració i el respecte corresponent amb la importància social de la seva tasca.”**

22ª. Afegir al final de l'article 14.1: **“Per fer possible aquesta autonomia, la Conselleria d'Educació i Cultura garantirà als centres els suficients recursos personals i materials i fomentarà, en tot cas, el consens i la coordinació entre tots els sectors que conformen la comunitat educativa.”**

23ª. Substituir l'actual redacció del punt 3 de l'article 14 per la següent: **“Per tal de respectar i potenciar la responsabilitat fonamental de les famílies en aquesta etapa, els centres cooperaran estretament amb elles i establiran mecanismes adients per tal d'afavorir la seva**

participació en el procés educatiu dels seus fills i filles i en la gestió dels centres, en col·laboració amb el conjunt del professorat per tal de convertir cada centre en una veritable comunitat educativa.”

24ª. Deixar la redacció de l'article 14.5 d'aquesta forma: **“Els centres, en l'exercici de la seva autonomia, podran adoptar experimentacions, plans de treball, formes d'organització o ampliació de l'horari escolar en els termes que estableixi la Conselleria d'Educació i Cultura sense que, en cap cas, s'imposin aportacions de les famílies.”**

25ª. Substituir els apartats 2 i 3 de la Disposició Addicional Segona pel següent text: **“La Conselleria d'Educació i Cultura garantirà que tots els pares o tutors dels alumnes puguin manifestar la seva voluntat respecte a poder rebre l'ensenyament religiós, sense que l'opció feta suposi mai, cap tipus de discriminació. Les mesures organitzatives que el centre adopti, seran conegudes pels pares i tutors i estaran incloses en el Projecte Educatiu de Centre.”**

26ª. Afegir un nou apartat a la Disposició Addicional Segona amb el següent text: **“La determinació del currículum de l'ensenyament de la religió catòlica i de les diferents confessions religioses que hagin subscrit Acords de Cooperació en matèria educativa, serà competència de la jerarquia eclesiàstica i de les autoritats religioses corresponents. En l'elaboració d'aquests continguts s'haurà de respectar els principis, els valors, les llibertats, els drets i els deures constitucionals i estatutaris ».**

27ª. Afegir la Disposició Addicional Tercera amb el següent text:
“Els llibres de text i el material curricular seran gratuïts.”

5. Recomanacions.

1ª. És convenient revisar el llenguatge del Projecte de Decret en el sentit d'aconseguir una expressió no sexista.

2ª. És convenient substituir al llarg del text **“nins i nines”** per **“infants”** o **“alumnat”**.

3ª. És necessari dedicar al menys un article del decret sobre el Currículum d'Educació Primària a l'Atenció a la Diversitat.

4ª. El material escolar i els llibres de text són instruments importants i eines de referència principal en el moment de realitzar el desplegament curricular i la pràctica docent. Es demana que s'inclogui un apartat específic sobre el tema orientat a que es posi especial esment en el moment d'autoritzar aquests recursos, es fomenti l'autoedició de material didàctic pels centres i s'arribi a la seva total gratuïtat.

L'Informe, elevat a Ple per la Comissió Permanent de 18 de maig de 2007, ha estat tractat per aquest Ple del Consell Escolar de les Illes Balears el dia 24 de maig de 2007, juntament amb les 8 esmenes presentades per STEI-i. El resultat final de la votació de l'Informe va ser el següent:

Vots a favor: 25

Vots en contra: 1

Vots en Blanc: 8

S'adjunten reglamentàriament els vots particulars presentats per STEI-i amb posterioritat a la celebració del Ple.

Palma 28 de maig de 2007.

El President

El Secretari

Joan F. Romero Valenzuela

Nicolau Josep Mª Salom Sancho

VOTS PARTICULARS A L'INFORME 05/2007 SOBRE EL DECRET PEL QUAL S'ESTABLEIX EL CURRÍCULUM DE L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA OBLIGATÒRIA A LES ILLES BALEARS

Edelmiro Fernández Otero, conseller del CEIB, en representació del sindicat STEI-i , d'acord amb el que disposa l'article 35.6 del Reglament d'organització i funcionament del CEIB, presenta els següents vots particulars en relació a l'Informe 05/2007 aprovat en el plenari del Consell Escolar de les Illes Balears el 24 de maig de 2007

Vot particular 1.

Formulat per la no inclusió del següent text:

Per incloure com una nova consideració entre la consideració prèvia a) i la b)

L'enfocament d'aquest Projecte de Decret fa que en diverses ocasions (objectius, autonomia de centres, atenció a la diversitat, tractament de les competències, enfocament curricular de la matèria Educació per a la Ciutadania,..) l'esperit i ,a vegades, la lletra de LOE i el RD de mínims estatal quedi esmenat, diluït o desaparegut.

Vot particular 2.

Formulat per la no inclusió del següent text:

Per incloure al segon paràgraf (consideració prèvia b) després de "...adaptat a la nostra identitat." i abans de "L'opinió majoritària..."

Hauria estat més adient que, prenent com a punt de partida els mínims aprovats a nivell estatal, la Conselleria d'educació i Cultura, amb la participació i el consens dels representants de la comunitat educativa, elaborés un Decret que respongués a les seves característiques específiques amb el consens més alt possible.

Vot particular 3.

Formulat per la no inclusió del següent text:

Per incloure com un apartat més de "Recomanacions, peticions i propostes"

Pensam que s'ha d'anar cap a un model d'escola laica que eduqui sense dogmes, en valors humanistes i universals, en la pluralitat i en el respecte als drets humans, en l'assumpció de la diferència i de la diversitat i en els valors ètics, no sexistes i democràtics. Una escola on es sentin còmodes tant les persones no creients, com les creients. No s'ha d'obligar l'alumnat que no vol rebre ensenyaments de religió a adaptar-se a l'horari i exigències dels qui desitgen seguir imposant aquests ensenyaments en l'horari lectiu. Per això l'única possibilitat, amb la finalitat de respectar els drets de tots i totes, és que la religió surti de l'horari lectiu obligatori.

La història crítica de les religions i el fet religiós i no religiós ha d' estudiar-se incorporat al currículum general i per a tot l'alumnat.

Vot particular 4.

Formulat per la no inclusió del següent text:

Afegir un nou apartat a la Disp. Add. Segona

Quan s'hagi optat pels ensenyaments de religió es podrà escollir entre els ensenyaments de religió catòlica, les d'aquelles confessions religioses que disposen d'Acords Internacionals en matèria educativa, o l'ensenyament d'història i cultura de les religions.

Vot particular 5.

Formulat per la no inclusió del següent text:

Afegir un nou apartat a la Disp. Add. Segona

L'avaluació dels ensenyaments religiosos, és farà amb els mateixos criteris que la de les altres matèries, però les qualificacions no seran computables en les convocatòries en les que han d'entrar en concurrència els expedients acadèmics, amb la finalitat de garantir el principi d'igualtat i de lliure concurrència de tot l'alumnat.

Eivissa, 25 de maig de 2007